

Kommunestyret 2019 - 2023 vedtak

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til årsbudsjett 2023 og økonomiplan 2023- 2026 av 15. november 2022 med endringer vedtatt av kommunestyret 15.12.2022.

Budsjett for 2023

1. Kommunedirektørens forslag til budsjett for 2022 av 15. november 2022 vedtas med endringer vedtatt av kommunestyret 15.12.2022.
2. Investeringsprogram for 2023-26 vedtas med en ramme på 1.815.197.000 kroner. Dette inkluderer tidligere vedtatte investeringer og gjelder også VARF-investeringer i perioden 2023-26.
3. Kommunestyret vedtar at skatt til kommunen for inntektsåret 2023 utskrives med de til enhver tid gjeldende maksimalsatser vedtatt av Stortinget. For 2023 foreslås det avsatt 10% i marginavsetning.
4. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2023:
 - a) Kommunen skriver ut skatt på næringsdelen (bygning og grunn) i tidligere skattlagte verk og bruk (overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4, annet ledd).
 - b) Generell skattesats settes til 3,9 promille (esktl. § 13).
 - c) For bolig- og fritidseiendommer settes satsen til 3,6 promille.
 - d) Skattesatsen på det særskilte skattegrunnet er 3,9 promille (overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4, første ledd siste pkt.).
 - e) Fredede bygg fritas (esktl. § 7 b).
 - f) Eiendomsskatten betales i 12 terminer (esktl. § 25).
 - g) Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.
5. Kommunestyret vedtar eiendomsgebyr, salgs- og leiepriser i henhold til kommunedirektørens forslag til budsjett for 2023 - prisliste for 2023. Prisen for kjøp av kommunale varer og tjenester øker med 5 % i 2023, dersom annet ikke fremkommer av budsjettforslag eller i prisliste for 2023.
6. Kommunestyret vedtar følgende overføringer over driftsbudsjettet for 2023:
 - a) Kontroll-, tilsyns- og revisjonsvirksomheten i Grimstad kommune med kr 3 180 000,-
 - b) Grimstad kirkelige fellesråd med kr. 17 939 000,-.
 - c) Grimstad kulturhus KF med kr. 500 000,-.
 - d) Grimstad bolig og tomteutvikling KF med kr. 750 000,-.

e) Grimstad eiendomsutvikling AS med kr. 1 281 000,-

7. Kommunedirektørens budsjettforslag drift framgår av budsjetttabell side 121. I tabellen er budsjettforslagene splittet innenfor områder/tjenesteenheter og sektorer. Formannskapet anbefaler at kommunestyret vedtar budsjettforslaget drift på sektornivå ihht budsjetttabellen med endringer vedtatt av kommunestyret 15.12.2022. Kommunedirektøren ved kommunalsjefer kan prioritere og budsjettendre innenfor netto sektorramme. Kommunedirektøren ved enhetsledere og sektorledere kan opprette årsverk innenfor den økonomiske rammen

8. Det vedtas å oppta lån til investeringsformål – i alt kroner 220.195.000,- i 2023 fordelt slik:

a) Vann, avløp og renovasjon 55 850 000,-

b) Kommunen øvrig: 164.345.000,-

9. Det vedtas å oppta startlån inntil 120 000 000,- kroner hos Husbanken for videre utlån. Kommunedirektøren har i henhold til delegert myndighet fullmakt til å oppta lånet.

10. Formannskapet anbefaler at kommunestyret vedtar følgende økonomiske måltall for økonomiplanperioden 2023-26: gjeldsgrad <80%, driftsresultat > 1% og størrelse på disposisjonsfond >10%.

11. Følgende endringer ble vedtatt i kommunestyrets møte 15.12.22:

ENDRINGER I FORHOLD TIL KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT OG HANDLINGSPROGRAM				
Driftsbudsjett	2023	2024	2025	2026
Økte utgifter/reduerte inntekter og inndekning:				
Helse- og omsorgssektoren				
Styrke ergoterapitjenesten, styrke og balansegrupper og tidlig innsats	800 000	800 000	800 000	800 000
Voksenskolen videreføres som i dag for 2023. Implementering i dagsenter vurderes fra 2024.	700 000			
Forventet gevinstrealisering av digitaliseringsplan		-1 250 000	-1 250 000	-1 250 000
Implementering Nye Mønstre. Legger inn 1 stilling (halvårsvirkning i 2023).	400 000	800 000	800 000	800 000
Økning pott støtte for frivillige lag og foreningers arbeid for mennesker i en vanskelig livssituasjon	100 000	100 000	100 000	100 000
Oppvekst				
Forebyggende tiltak i enhet barn, unge og familie f Økt ressurs til tiltaksteam for barneverntjenesten f Hjemmekonsulent i helsestasjonstjenesten f 20 % helsesykepleierstilling til Blåkors videregående skole f Økt ressurs for spesialpedagoger for barnehagene	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Reversere nedleggelse Frivoll skole fra høsten 2025			1 600 000	3 900 000
Reversering kostnadskutt Langemyr skole	500 000	500 000	500 000	500 000
Reversering reduksjon i antall Grimstad-elever ved Langemyr skole	1 350 000	1 350 000	1 350 000	1 350 000
Kjøp av læremidler i skolene, økning fra tiltak i budsjettdokumentet beskrevet med 1,8 til 3 mill. (tas fra fond)	3 000 000			
Flere telletidspunkt barnehagene	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Kultur, næring og kommunikasjon				
Aktivitetstilskudd lag og foreninger, økning i pott fra tidligere 1,445 mill. (anlegg og medlemsstøtte)	300 000	300 000	300 000	300 000
Støtte til vedlikehold av grendehus, etter søknad. Kulturutvalget utarbeider kriterier for tildeling.	300 000			
Fjære bygdebøker (økning fra allerede vedtatt 50', totalt 100' årlig)	50 000	50 000	50 000	50 000
Samfunns- og miljøsektoren				

Opprettholde standard Parkdrift i sentrum og på Dømmesmoen	500 000	500 000	500 000	500 000
Reversere utsettelse av utlysning stilling som klimarådgiver, halvårsvirkning	425 000			
Kirke og trossamfunn				
Lønnskompensasjon	700 000	700 000	700 000	700 000
Stab				
Retaksering eiendomsskatt	-5 000 000	-10 000 000		
Fellesområdet				
Politisk organisering, styrket politisk styring (avhenger av utfall politisk sak våren 2023) Reversering av forslag kutt, samt økning fra 2024.	300 000	500 000	500 000	500 000
Finansområdet				
Eiendomsskatt, reversere bortfall av bunnfradrag og retaksering	7 000 000	8 300 000	23 300 000	23 300 000
Nye skatteobjekt og forventet gevinst av matrikkelprosjekt	-1 300 000	-1 300 000	-1 300 000	-1 300 000
Kontorjustering ("indeksregulering") eiendomsskatt (2,5 % fra 2024)	-	-1 800 000	-1 900 000	-2 000 000
Økning bunnfradraget for beregning av eiendomsskatt (økning fra 140 000 til 200 000 i 2024, og til 300 000 utover i ØP)		3 000 000	8 000 000	8 000 000
Konsesjonskraftinntekter	-500 000			
Justerte frie inntekter ved forventet økt skatteinngang, basert på analyser tidligere resultat (2023: korreksjon med 50 % av avviket mellom budsjett og prognose jf 2.tertialrapport 2022 for både skatteinngang og rammetilskudd, ØP: Lagt til grunn økning på 2,8%tilsvarende kommunedirektørs forslag for 2023).	-10 505 000	-26 743 000	-26 961 000	-29 893 000
Endringer i rammetilskuddet som følge av Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett for 2023, forventet styrkning fastlegeordningen	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
Forventet økt avkastning av finansforvaltning, jf finansreglement vedtatt mars 2022 der det legges opp til en mer aktiv forvaltning av både likviditet, langsiktig forvaltningskapital og gjeld, gradvis opptrapping.	-1 000 000	-1 250 000	-1 500 000	-2 000 000
Økt brukerbetaling ut ØP med 3% årlig (samme økning som i 2023), forventet volumvekst		-1 650 000	-1 700 000	-1 750 000
Økning salgs- og leieinntekter ut ØP med estimert 3%, forventet volumvekst		-4 200 000	-4 300 000	-4 450 000
Bruk av fond til kjøp av læremidler i skolene	-3 000 000			

<i>Endring kostnad investeringer (10% finanskostnad)</i>	<i>1 380 000</i>	<i>-380 000</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Sum inndekning	-1 000 000	-29 173 000	2 089 000	657 000
Netto driftsresultat, kommunedirektørs budsjettforelegg	7 820 000	29 434 000	2 134 000	-3 466 000
Til disposisjonsfond (-) eller dekkes fra disposisjonsfond (+)	6 820 000	261 000	4 223 000	-2 809 000

Investeringsbudsjett	2023	2024	2025	2026
Fevik kirkesenter, detaljregulering i 2023.	1 200 000	8 800 000		
Nytt løpedekke Levermyr, påbegynnes/forberedes 2023 og ferdigstilles våren 2024	250 000	-250 000		
Fremskynde 5-er bane Levermyr	3 000 000	-3 000 000		
Fremskynde nytt dekke Holviga kunstgress	4 350 000	-4 350 000		
Kulturhuset, prosjekt PAN. Oppstart 2023.	5 000 000	-5 000 000		
Sum investering	13 800 000	-3 800 000	-	-

Endring VARF-området	2023	2024	2025	2026
Ingen endringer foreslått				
Endring VARF	-	-	-	-
Sum endringer kommunal andel investeringer til reduksjon kommunale avgifter	-	-	-	-

Startlån	2023	2024	2025	2026
Ingen endringer foreslått		-	-	-

<u>Tekstvedtak 2023</u>

1. Kommunestyret ber kommunedirektøren legge fram en sak om ny eierstrategi for IKT Agder, og konsekvensene av denne, i løpet av første halvår 2023.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren ta initiativ til en prosess for å se på muligheter for fremtidig samlokalisering av politi, brann og ambulanse
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren vurdere organiseringen av samfunn- og miljøsektoren.
4. Kommunestyret ber kommunedirektøren iverksette en prosess for å gjøre samtlige skoler i Grimstad til dysleksivennlige skoler, om mulig innen utgangen av 2023
5. Kommunestyret ber kommunedirektøren vurdere å prøve ut SFO på dagsentre.
6. Kommunestyret ber kommunedirektøren gjennomføre lokal LIM-strategi, som tidligere vedtatt.
7. Kommunestyret ber kommunedirektøren gå igjennom alle kommunale leiekontrakter, for å se om noen trenger revisjon. Det bør ses på behovet av leieforhold, samt eventuell oppjustering av leiesatser der kommunen er utleier til lavere kost enn markedspris. Det legges frem en sak høsten 2023.
8 Kommunedirektøren bes arbeide for at det bygges tilrettelagte boliger for eldre, som kan eies gjennom borettslag, selveierleiligheter eller på annen måte er klausulerte for eldre. Boligene bør ha store fellesareal med fellesfunksjoner. Utbygging kan skje i kommunal regi og/eller i samarbeid med private aktører. 1. halvår 2023 legges det fram en sak om hvordan dette kan gjennomføres, enten som en egen sak eller som en del av sak som vurderer framtidig tomteutvikling i kommunen
9. Kommunestyret ber kommunedirektøren - i forbindelse med stillingen som klimarådgiver - iverksette diverse ENØK-tiltak og søke støtte til disse. Rådgiveren bør også legge til rette for at private kan gjennomføre slike tiltak.
10. Kommunestyret ber kommunedirektøren vurdere å opprette en «Ressursbank» der pensjonister som ønsker det kan registrere seg. Ressursbanken skal gi en oversikt over ressurser og fagfelt pensjonistene innehar, og som kommunen og andre kan benytte ved behov.
11 Kommunestyret ber kommunedirektøren innhente erfaringer fra andre kommuner om samarbeid med skoleungdom vedrørende helsefremmende hjemmebesøk/intervju av alle innbyggere over 78 år, og vurdere lignende ordning i Grimstad kommune.

12. Kommunestyret ber kommunedirektøren gjøre en gjennomgang av skolestruktur tilpasset fremtidige behov, i forbindelse med ferdigstilling av Fjære og Holviga barneskoler.
13. Kommunestyret ber kommunedirektøren rapportere om status på matrikkelprosjektet, i løpet av første halvår 2023.
14. Kommunedirektøren bes legge frem en sak før budsjettprosessen høsten 2023 (dvs. i løpet av våren 2023) med en evaluering av ressursallokeringsmodellen som benyttes for fordeling av rammen mellom skolene. Saken legges frem for oppvekst- og utdanningsutvalget.
15. Kommunedirektør bes legge frem en sak til første kommunestyremøte i 2023 med forslag til en midlertidig ordning for de næringsdrivende fastlegene i tråd med plan for legetjenesten tilsvarende den som er innført i Arendal kommune.
16. Kommunestyret viser til Arendal Bystyrets vedtak i sak 22/206, punkt 6. som sier følgende: «Bystyret ønsker en lokal rusreform i Arendal. Vi ber administrasjonen synliggjøre mer eksplisitt ressursbehovet innenfor forebygging og rusrådgivning fremover, for å gå fra straff til hjelp på rusfeltet. Bystyret ber om en redegjørelse for dette våren 2023, før rulleringen av ruspolitiske handlingsplan høsten 2023.» Kommunestyret ber kommunedirektør sette i gang arbeidet med en lokal rusreform, gjerne i samarbeid med Arendal eller andre omkringliggende kommuner. Saken legges frem for helse- og omsorgsutvalget våren 2023.
17. Knyttet til bevilgning i budsjett: « <i>Støtte til vedlikehold av grendehus, etter søknad. Kulturutvalget utarbeider kriterier for tildeling</i> ». Skisse til vedlikeholdstilskudd som behandles første møte i kulturutvalget i 2023; Det gis tilskudd til vedlikehold av eksisterende bygg. Investeringer i varig fast utstyr kan tas med i søknaden. Utstyr skal være en del av byggets faste inventar og ikke være aktivitetsbasert. Søknaden må inneholde budsjett og en beskrivelse av hva pengene skal brukes til. Drift av bygget og egne dugnadstimer er ikke stønadsberettiget. Søknadsfrist settes til 1. mars 2023. Søknadssum kan ikke overskride 25 % av totalkostnad på prosjektet.
18. Kommunestyret ber kommunedirektør gå i gang med grunneiersamtaler med sikte på å inngå avtaler for å klargjøre prosjektet på Torvet for gjennomføring i 2024 i tråd med budsjett- og handlingsplan.
19. Kommunedirektøren bes finne ny og hensiktsmessig plassering av Hjelpemiddeltjenesten, både i henhold til reelt plassbehov, HMS-hensyn, arbeidsforhold, hygiene osv. Samlokalisering med lager for smittevern bør vurderes. Arbeidet legges fram til politisk behandling innen mars 2023.
20. Kommunedirektørens bes arbeide aktivt opp mot Fylkeskommunen for å få på plass et bedre skysstilbud for studentene, og herunder vurdere behovet for skyttelbusser i byen.

21. Kommunestyret ber kommunedirektøren legge til rette for fornybar energi på Omre Industriområde.
22. Kommunestyret ber kommunedirektøren sikre at brannberedskapen tilfredsstiller lovkravene til bemanning i Grimstad.
23. Kommunestyret ønsker primært ikke at opprustning av Torvet i Grimstad sentrum utsettes. Kommunedirektøren får mandat til å fortsette framdrift og starte opprusting av torvet i 2023/24 i den grad kommunedirektøren finner det formålstjenlig og kommunen har kapasitet. Eventuelt behov for finansiering tas fra disposisjonsfond, jf. investeringsbudsjett. Eventuell økning av kostnader forelegges kommunestyret.
24. Ibsen-jubileet Grimstad er i en unik posisjon for å kunne være en ledende litteraturby regionalt, nasjonalt og internasjonalt. 2028 markerer 200-årsjubileet for Ibsens fødsel. Grimstad bør ha en viktig posisjon i denne feiringen. Innen 2028 bør Grimstad ha etablert seg som den mest interessante av Ibsen-byene i Norge. Det vil kreve en satsing allerede fra 2023. A. Kommunestyret ber administrasjonen og kulturutvalget i samarbeid med lokale organisasjoner og næring å starte opp planleggingen i 2023. B. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å komme tilbake med plan og oversikt over nødvendige midler for arbeidet våren 2023. Slik at dette kan finansieres i forbindelse med 1. tertialrapport i 2023 og videre i budsjettene frem mot 2028.
25. IKT-Kostnader Kommunestyret ber kommunedirektøren om en sak knyttet til IKT-utgifter i Grimstad kommune. Saken bør blant annet inneholde: A. En oversikt over forventede utgifter i kommende år B. Sammenligning av kostnadene med andre kommuner utenfor IKT-Agder samarbeidet C. En vurdering av mulighet for å kutte kostnader
26. Døgnåpen barnehage Kommunestyret ber kommunedirektøren kartlegge behovet for døgnåpen barnehage, og komme tilbake til kommunestyret med en sak på dette.
Oversendelsesvedtak: «Grimstad, en foregangskommune innenfor klima og miljø på Sørlandet.» A. Grimstad kommunestyre erkjenner at vi har en global klimakrise som krever globale og lokale endringer over hele verden, det gjelder også for oss i Grimstad. Å redusere klimagassutslipp må være gjennomgående i alt kommunen gjør, både i drift, bygging og

planlegging. Samtidig som vi må ta vare på vårt biologiske mangfold og natur. Grimstad vil vise at det er mulig å være en vekstkommune, skape nye arbeidsplasser, gode oppvekstvilkår og gode lokalmiljø, samtidig som vi tar vare på klima og vern av natur.

- B. Grimstad trenger en helhetlig strategi for å bli en foregangskommune innenfor klima og miljø. Universitetet med sin spisskompetanse på miljø og teknologi er en naturlig samarbeidspartner på dette feltet. Kommunestyret ber kommunedirektøren i samarbeid med UiA utrede muligheten for å bli en "City Change plussby". Dette er et EU-prosjekt for å få byen til å gå energimessig i pluss. Det betyr at vi må utvikle nye og smarte løsninger så vi bruker mindre energi enn vi produserer. NTNU sammen med Trondheim kommune er allerede godt i gang med dette.
- C. Grimstad kommune skal ha som mål å redusere sitt klimafotavtrykk, det skal utarbeides et årlig klimaregnskap og klimabudsjett for å få oversikt over hvordan kommunens virksomhet påvirker klima og miljø
- D. Alle kommunens egne aktiviteter og innkjøp må ha klare klima- og bærekraftsmål og en gjennomgang av kommunalt regelverk for innkjøp, slik at det kan legges til rette for sirkulærøkonomi.
- E. Alle nye kommunale bygg skal bygges etter strenge miljøstandarder som Bream eller andre gode alternativer.
- F. Det skal tilrettelegges for at tre brukes i utbyggingsprosjekter i kommunen.
- G. Kommunens administrasjon skal anbefale og veilede utbyggere i hvordan byggeprosjekt kan gjøres mest mulig miljøvennlig.
- H. Det skal legges til rette for at innbyggerne kan ta miljøvennlige valg i hverdagen.
- I. For å motvirke overvannsproblematikk, flom og vannskader skal blågrønn faktor vurderes i alle nye byggeprosjekter.
- J. Ved revisjon av kommuneplanens arealdel skal en søke å arbeide for å bli arealnøytral
- K. Det bør utarbeides en plan for hvordan vi best mulig kan ivareta naturmangfoldet i kommunen.
- L. Kommunestyret forventer at administrasjonen jobber aktivt med ulike statlige støtteordninger for miljøarbeid
- M. Kommunestyret oppfordrer til et tett samarbeid med regionale myndigheter og nabokommuner for å få best mulig effekt av klima- og miljøsatsingen.
- N. For å arbeide med målene over settes det av 500 000 i 2023 og hvert år videre i handlingsplanperioden til prosjektarbeid og konkrete tiltak.

"Klima- og ENØKfond"

Grimstad har som mål å bli en grønn foregangskommune og vi har gode muligheter til å bidra innenfor ENØK/Fornybar energi.

Energikostnader belaster kommunebudsjettet betydelig i årene fremover. Å ta et kraftfullt grep for å redusere energiforbruk, vil både bidra til vårt mål om å bli en grønn foregangskommune, bedre kommuneøkonomien og økonomien til våre innbyggere.

Derfor ønsker kommunestyret at det utredes mulighetene for å opprettes et ENØK/Fornybar energifond i Grimstad for innbyggere og næringsliv som vil gjennomføre gode

energisparingstiltak, men mangler mulighet til finansiering.

Kommunestyret ber administrasjonen komme tilbake til kommunestyret med forslag til løsning før sommeren 2023.

Utredningen bør vurdere følgende punkter:

- A. Fondet skal være selvfinansierende
- B. Løsningen skal ha en sosial tilnærming hvor mindre investeringer til privatpersoner blir prioritert.
- C. Alle innbyggere og bedrifter skal kunne søke fondet om lån til gunstige vilkår til investeringer som gir god ENØK/Fornybar energi effekt.
- D. For private innbyggere settes fondets bidrag til maks 25 000 pr. innbygger.
- E. For bedrifter settes fondets bidrag til maks 200 000 pr. bedrift. Det forutsettes at det også er Enova-støtte til investeringene.
- F. Nedbetalingene av lånene skal skje innenfor 10 år (eventuelt det som er rammen for nedskrivning iht budsjett reglene)
- G. Fondet fylles med lånte midler fra Grimstad Kommune sitt disposisjonsfond med 10 millioner i 2023 og tilsvarende i 2024.

“Energieffektiviseringstiltak for formålsbygg.”

Kommunestyret overfører 5 millioner fra disposisjonsfond til ENØK/Fornybar energitiltak i Grimstad kommunes egne bygg i 2023 og samme tilleggsbeløp i 2024. Disse midlene kommer i tillegg til det som alt er foreslått av kommunedirektøren.

- A. Midlene skal brukes til tiltak med god effekt og nedbetalingstid på mindre enn 8 år. Finanskostnadene for disse investeringene finansieres med reduserte energikostnader for Grimstad kommune.
- B. Kommunestyret ønsker at arbeidet kommer raskt i gang og forventer konkrete prosjekter iverksatt allerede i løpet av første kvartal 2023 og ber om en orienteringssak i løpet av første kvartal om hvordan beløpet skal benyttes for 2023.
- C. Kommunestyret forventer at administrasjonen er aktive i å søke og etablere egenkompetanse på ENØK/Fornybar energi både i egen regi og i samarbeid med lokale aktører.
- D. Kommunestyret forventer også at administrasjonen etablerer et godt samarbeid med Enova og undersøker mulighetene for kommunal støtte fra dem i ordninger tilsvarende «energitiltak for kommunale boliger»